

ROMANULU.

DIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

(ARTICLELE TRAMISE SI NEPUBLICATE SE VORU ARDE.)

C. A. Rosetti. — Gerante respunători: Anghelu Ionescu.

Pentru abonare și reclamări se voru adresa la Administratorul diariului D. C. D. Aricescu, Pas. Român No. 13.

Va fi în totle dilele afară de Lunia și a dona-dă după Serbătoarea.	
Abonarea pentru București pe anu	128 lei
Săse lune	64 —
Trei lune	32 —
Pe lună	11 —
Ună exemplariu	24 par
Inscrisările linia de 30 litere	1 leă
Inserțiuni și reclame linia	3 lei

Direktorul diariului;

C. A. Rosetti. — Gerante respunători: Anghelu Ionescu.

13 IULIU 1863.
ANULU VII.

LUMINÉZĂ-TE
SI VEI FI.

Abonarea pentru districtu pe anu. 152 lei
Săse lune 76 —
Treli lune 38 —

Abonamentele începăla 1 și 16 ale fie-cărili lune
Ele se facă în districte la corespondinții dia-

riului și prin poste.

La Paris la d. Hallegrain, rue de l'ancienne

comédie, 5; pe trimestru 20 franci.

In Austria la direcțiile postale și la agențele de abonare, pe trimestru 10 florini argintu va-

lută austriacă.

OSSIU, moșie a Statului, s'a datu de către călugări străini, suptu nume de schimbă, d-lui Vornicul N. Docan. Această spoliare a averilor Statului s'a făcută, in contra legilor s'a ordinanțelor de către unu tribunale, care ană a recunoscută prin actu judecătorescă pe călugări străini PROPRIETARI DE VECI ai averilor române.

Ministeriul scie, și confirmă prin tăcerăea sa, spoliarea averilor Statului și dreptul datu călugărilor străini de proprietari de veci ai averilor națiunii române. Cine dă Moșia cea mică este învederă că va da și moșia cea mare.

Domnule Redactoriu.

Înainte d'a cunoște votul o-nor. adunări de la 26 Februarie, amă plătită contribuționea pe trimestrul I. Acumă însă vă facă cunoșcută că voi refusa d'a plăti pe celelalte trimestre pînă ce se va vota bugetele de onor. Adunare.

Am onoare.

T. Stoicescu Comerciant.

REVISTA POLITICA

BUCURESCI, 12/24 Cuptorū.

Avenu astădi lucruri de mare însemnatate a pune în vederea săpre-

țuirea amărătiei națiunii Române. Ce-

remu daru pucină atențione din partea celoru cari bine voiescă a citi această

făi, căci însemnatatea celoru ce ave-

mă a relata este mai cu sémă, fi-

indu că se dovedescă și se con-

firmă din nou acea lege mare și ne-

strămutată de care vorbirăm adesea,

pentru ca s'o nălegem toți pe de-

plenă și care este: — „Spunemă de unde ai plecată și-ți voi spune unde ai

s'ajungi. Spunemă care-ți suntu prin-

cipiole și-ți în vîn spune dinainte lă-

calea pe care ai se mergi, totă fap-

tele ce fătale, ai se le faci; și voi spune

pe deplină capitolu la care ai s'ajungi.“

Acestea dise ca introducere se întrămu-

în materia și se procedemă treptat.

FOITA ROMANULUI

OMENIİ ONEŞTI.

PARTEA A TREIA.

LV.

S'a intrebată negreșită cititorii noștri pentru ce d. de Guilbert s'ară așa de neindupăcată, așa de severă, căndu-afă, prin baronesa d'Entraigue, întrigă-șeu... și pentru ce mai alesu, sciindu-attracțiunea ce atragea pe unul către altul p'acei două junii așa de bine făcuți spre a se iubi, refusă d'a-i uni?

Se fiă ore pentru că junile era săracu? Nu. Seu pote pentru că nu era din nobilime?... Nică acăsta. D. de Guilbert avea pră multă valoare personală și pră multă înăltimie în ideie, ca se se oprescă la asemenei copilarie. Nu era daru nici lipsă d'avere a lui Paulu, nici lipsă d'un titlu seu d'uă par-

Monitorul de la 6 Iuliu, a pu-

blicat, că-va decrete, date după raporturile d-lui Barbu Belu, ministrul justiției între care era celu următoru.

„Prin Decretu cu data de 4 Iuliu 1863, după propunerea facută prin raportu de d. Ministru Secretariu de Stat la Departamentul Justiției, prin care cere completarea Curții Comerciale din București cu numărul de șepte membri, conform art. 76 din legea Curții de Casăjune după care se afă dea completate și cele-lalte Curți d'Apel și suntu numiți:

„D. N. Papadatu, actuale supleante la Curtea de Comerciu, este numită membru la aceeași carte.

„D. C. Ciocârlanu, actuale supleante la curtea apelativă civilă sec. I, este permuată în aceeași calitate la curtea de comerciu, în locul d-lui N. Papadatu.

„D. Alessandru Lăzărescu, actuale președinte la tribunalele civile Ilfov sec. II, este numită supleante la curtea apelativă civilă sec. I, în locul d. C. Ciocârlanu.

„D. Andrei Ionescu, fostu judecătoru, este numită președinte la tribunalele Ilfov sec. II, în locul d. Ales. Lăzărescu.“

După publicarea acestui decretu, coprinșii în elu funcționari, vechi și noi, au depusu jurământul și au intrat în funcțiunile la cari au fostu numiți. În acestu timp, d. ministrul alu justiției pleca cu congediu, pentru cauza de sănătate, și se numesce ad-interim (spre al jină locul) d. Nic. Crezzulescu.

Optu dile după acăsta, Monitorul de la 11 Iuliu, publică unu raportu către Domnitoru, alu d. ministrul ad-interim alu justiției, alu locofitorulu d-lui Barbu Belu, adeveratul ministrul alu justiției, care după ce amintescu cele făcute prin decretul de la 4 Iuliu dice:

„Însărcinat de Măria-Vostră, prin Decretul suptu No. 626, de la TREI ale co-

rincii cu interimul Ministeriul Justiției,

după plecarea d-lui Ministru Barbu Belu,

in urmări congediul ce i-a acordat, în-

trându în afacerile acăstă ministeriu am gă-

sită unu raportu alu d-lui ministru cu No

14,533 din 4 ale corentel, către M. Vostră,

prin care etc.“ și pe care M. V. l'aș aprobău.“

„Pie Înăltate Domne, permite-ți a ve-

supune la cunoștință că curtea de comerciu

tioulă care făcuse pe președinte a lă-

rigurosu sea determinare.

D'unu caracteriu cavalaresc și im-

pingindu lealitatea pină la estremitate,

d. de Guilbert se ofensase forte pen-

tru că junile căruia, fără măreția, căutase

a se duce pe fiă-sea lipsită de spe-

riuță, atrasu spre dinsa nu prinacea-

meritabile dorință a animei ce se

numesce amore, cumpă atracțiunea

grosolană, a zestruiavute ce era se

capete intr'uă d.

Dacă președintele ar fi cunoșcutu

eroicele resistinție ce Paulu opuse

declarărilor ce i se făcuseră, și că

lupte interiore avusese cu elu insu-

stante d'a respunde, și-ar fi făcutu de

bistulă băiatu cu totul altă ideiă, și

se astă dea compusă de 7 membri, căci are unu președinte, două membri civili, și două comercianți, precum și două supleante dintră cari unul civile și cel-laltu comerciale,

care peste totu completează numerul de șepte, și astă-felu fiindu otările sale esu totu d'una

cu majoritatea voturilor și aşa se indeplină

nescopul legii, și că astă curte, avându

forte procese, suntu dea luate disponi-

țiuni chiar de a se desfășura cu totul și a se trece la celelalte curți pricinile pendinț la dinsa, de aceea și prin bugetul Ministrului Justiției pe anul corinte, depusu la

Cameră Legislativă, să și suprimău. Pe

lărgă aceste, considerându că în bugetul confirmat de Maria-Vostră și pusă în aplicare de la

1 Aprile, se astă alocată numai sumă cuvenită a se plăti celoru în ființă membri pînă la finele anului corinte; considerându că a cumu năre de unde a se plăti aceloră membri adăgați, fără a se cere unu creditu străordinar pentru acăsta; considerându că uă cerere de asemenea creditu străordinar ar fi cu totul contrariu spiritului de economie ce Ministeriul în stare actuală a finanțelor terer, este tinută a face; considerându că nici uă cestiu de ordine publică sau unu bine comună nu necesită adaosul aceloră două membri la predisa curte de comerciu, ba ană, din contra, aduce uă pagubă însemnată pentru cassa fiscalu cu plata leșilor; considerându că astă curte pote

pră bine funcționa și d'acu inainte cu acel-azi numeru de membri ce l'a avută pînă la cerere adosul vorbitu; considerându că prin acăsta cerere de adosu s'a scăpatu din ve-

dere pote cele relatate mai susu;

„Supsemnatul pentru aceste consideranțe, găsesc de urgență trebuință a ramăne acă-

stă dispozițione de uă camu dată în nelu-

creare, urmări curtea comercială, a func-

tiona astăfelu precum și a funcționă pînă a

cumu, și pentru acăstă sfîrșită menționatul mai susu Decretu, în privință numirii perso-

aleul cu ocasiunea modificării cerută de d. Ministru titularu se remăia în nelucrare, și

daru ve rögă cu profund respectu. Prè înăltate Domne, ca se bine-voi și a sema an-

șul astă proiectu de Decretu.

„Sună etc. N. Crezzulescu.“

Si după acăsta vine următorul decretu:

„Amu decretu și decretu:“

„Art. 1. D. N. Papadatu este reinsta-

lu în postul seu de supleante la curtea apela-

tivă comercială din București.

„Art. 2. D. C. Ciocârlanu este numită

in postul seu de supleante la curtea de a-

pelativă sec. I, din București.

departe d'a-lu alunga din casa-i cumu

făcuse, pote ar fi fostu celu d'antă,

inaintea unei pasiuni așa de adevărate

așa de desinteresate mai alesu, care

i-ară si oferită măna fice sele.

Din nefericire nu fu așa. Cei duo junii,

in locu d'a mărturi de faci am-

rea loru, — cumu trebuie a se mărtu-

ri totu ce e onestu, — cred

cătu după ce a fostu arestată de făia aceasta. În fine a spus că este și că s-a luată măsură spre a îndulci reul să ajuta pe cei mai săraci dintre cei băntuiți. Si Monitorul publică c'acel mare și părintescu ajutoriu ce li se dă este de leu dece măi.

Cum? Ministeriul acesta cheltuiește mii, sute de mii, spre a cumpăra, fără voia Camerei, casele deputaților; spre a face dijiri, să aduce din străinătate uniforme, mai multe de cătu chiaru numerulu totale alu intregie arame. Si pentru cei săraci de potopu nu are de cătu dece măi leu? Daru sună acăsta nu este cea mai mare deridere? Orf cătu se nu scă se numere dd. ministrii, tolu nu putea nimino crede că voru merge pînă nu sci c'a arunca dece măi leu asupra unui potopu, este ca cumu s'ar si aruncată acei bani in apele potopului, este chiaru uă deridere. Acăsta ansă dovedesc că „cine intră pe calea arbitrară, merge din rătăcire in rătăcire, și că „Dumnezeu ie mintea călui pe care voiesee a-lă perde.“

S'acumă se trecem la uă altă cestiu din care de vomă voi aveamă a culege cele mai mari învestiții și de cea mai mare însemnatate. Si pentru acăsta n'aveamă de cătu rugăndu pe citorii nostrii se-si aducă aminte cele ce amu fostu qisă despre revoluționea polonă, despre Rusia, etc. etc. se punemă indată suptă ochii publicului urmată correspodință din Cracovia, cu data 16 Iuliu și publicată in diariul *Wanderer* de la 19 Iuliu.

Teranii din Galia dice aca-a coresponză, se radică contra nobililor și se-niorilor și amenință cu desevrșită sterminare, și acăsta din cauza eronă, sau suptă pretestul ce li s'a nsuflată că nobilimea este înțelată cu Polonezi din regatul Poloniei, și prin urmare este inamică teranilor. La 14 Iuliu năoptea pe la 10 ore și jumetate s'a audiată tocmai în satul Chronow, Biessiadi, Porska, Zawada și Uzsw, districtul Brzesko. Teranii calări mergeau din Satu în Satu cu strigarea: „Sculați-vă, scul i-vă! Polpues prădă și ucidu pe tot! „In urma acestor strigări teranii părasiră casele lor, femeile și copii se refugiau în păduri, éru bărbății formără bando armate. Agitația unea a fostu generale și scomotul, strigările din totă partea au continuat pînă la 1 oră după medă năopte. Ce voră teranii? Din strigările loru rezulta voiajă loru d' se armă in contra nobililor. Nu voimă a acusa fără doveđi, daru ideia este forte aproape in mintea fiă-cărui omu cu judecată, că Rusia pote nu este streină acestorii turărăi, cari potu lua nisice dimensiuni forte mari și potu dobindi uă mare gravitate. Președintele moșiei Gnojnik, Domnu Eduard Homolacz, a fostu in acea năoptea in pericol de vietă, din intimpări numări a putută scăpa din măna teranilor și a ajunge la Cracovia, unde a făcută indată arestată celorăi înțimplări. Prefectul districtului însă și respusă, că aceste turărăi există numări in imaginea proprietarilor nobili, care vedu unu pericol, unde nu este nimic de temut. După acăsta domnu Homolacz îl repetă, in calitatea sa de președintele comunei, că cele arestate suntu esacță adveru și că aceste înțimplări trebuie să neodinăsească p'orl ce omu, care in anul 1846 a asistat la măcelul nobililor și a văzută cu ochii erușimile, a-

și ochiul străvechitoru alu mamei ar fi petransu pînă in indouiturele cele mai profunde ale animei copilei spre a scote dintriusa cea-a ce o făcea se suferă. De ore ce bieta fomeia, a căruia rătăcire restabilită era anca slabă și şiovăintă, încreșindu-se in cunțul fiie-sel, credu ce-i spuse și nu mai stăru.

Cu totă lunga sea sperință de vietă, președintele fu asemenea înșelată de aparinție. Creșindu că cunoște pe femeie, elu s'aspetă din partea fiie-sel la lacrime și la scene de totu feliulup care se preparase dinainte ale înfrunta; deci, mare fu mirarea sea căndu vedu pe Laura remăindu linisită ca și inainte fără a murmură. Aplaudindu-se ea procesește astu-felu elu își închipui că Laura, devenită mai raționabilă, după mature reflecții, recunoșcuse eroarea sea și otărise a nu mai cugetă la d. Paulu Desolme.

N'apoi vacanțele erau se vii, era pe la 2 Septembrie, și la 10 pleoa la teră, dacă daru, cugetă președintele,

cătu cându suferă ver-uă nedreptate sau perdu vre-unu procesu. Dați-mi voi, dle Redactoru, ca fără se me plângă nici de una nici de alta, se ve aretu adverul în ce privesc rescularea satelor din Oltenia, înserată de dv. în acea Revistă suptă rezervă, de o're ce nimină, dupe cumu se vede, nu v'a scriu.

„În judecătu nostru cumu și în România, Vâlcea și Gorjii pozitivu, nu au fostu nici unu satu resculat, daru în Meideni o're cari sapte de o'moră comise de sătiani asupra arendașilor asuprori au datu locu scumotul de revoltă. Ecă aceste fapte.

„La Motru cuptu din sătiani luarătorărea cu jurămîntu, că dacă arendașii Iouita Gheneșu, ii va mai maltrata se-lu omore. Acumă trei septembri nemorocitul arendașu că z u s u p tă loviturile de s a p e ale patru din acestia.

„La Salcia, arendașul, unu nepotu alu lui Căfan, au fostu rău bătutu în cătu nu se scie dacă va scăpu cu vietă.

„Unu altu proprietarul alu moșiei (nu-mi aducu bine aminte numele) au fostu totu o morită de sătiani.

„Singură administrațiu este culposă in aceste impreguri triste. Au fostu totu dea-una surdă la plângerile sătianilor contra arendașilor și proprietarilor asuprori. S'a trămisu, anchetă de la ministeriu ca se descopere pe provocatorii acestorii fapte. În această comisiune este și inspectorul dorobanților de aici D. Niculescu. Me miru cumu nu scăi plecarea omului ministeriale. Voru uui se atribue aceste fapte ca provocate totu de liberali. Daru se nu între nimine pe termul acușărilor pe presupunerii căci atunci... presupuneri pentru presupuneri, ale noastre ar fi mai temeinice.“

S'acumă facemă apelă la Guvernă, și la toți Români cei buni din România de peste Oltu, a lău cunțul să deminiții cele coprinse in epistola de mai susu, sau a le confirmă. Aci suntu nume proprii și de locuri și de omeni, și este peste putință ca acestea se se fi petrecută fără să cunoște de uă mulțime de omeni. Pentru ce daru tocă? Si pentru ce nu înțelegu că tăcerăloru voru plăti-o și ei, și totă țera, și voru plăti-o cu amaru? Si dacă din nemorocire aceste voru fi adevărate pentru ce Monitorul lă-a negată in locu d'a le afirma, d'a le desveli, să a răta naționii nemorocirea in adeveratul iei cercu? Pentru ce astă negare? Si nu scie ore guvernul să miste-riul (staino) suntu totu deuna bănuite? și Monitorul nu numai nu vorbește daru li și ascunde? Daru unde mergem cu uă asemenea procedere? Si cine va fi respunzătorul dacă secretul a arunca îngrăjirea și spaima in națiu?

Ne oprimă aci, căci cestiu este de cea mai mare gravitate, și facemă apelă la toți a o desveli spre a ne lumina cu toții și pe deplină.

,S'a mai respăndită asemenea scirea că mai multe sate din România de peste Oltu s'ar si resculat și s'ar si comisii mai multe cugeteră. Nică acăsta n'credeam, totu din cauza că Monitorul a tacută și tace.“ etc.

Peste trei patru qile Monitorul a respunsu la acăsta să'u afirmată c'acele scomote erau pe deplină ne adeverate. Amu credință acea afirmare și ne amu bucurat cu totii. Din nemorocire însă éca ce ni se scrie din Craiova cu data 7 Iuliu.

Domnule Redactoru,

.In revista Românilui de acumă vre patru qile, dicetă că România nu ve scriu, de

va fi mai temasă ceva din asta amoretă in anima Laurei, o va uita in trei lune de lipsă; cându vomă reveni, ea nu va mai cugetă la dină. Si mindru d'acestă frumosu raționamentu, d. de Guibert adormi p'amindoue urechiele.

LVI.

Precumă copilul trece de la risu la lacrime fără transiție, totu așa junele, la începutul vieții sole, trece de la bucuriele celor mai viuie la durerile cele mai amare. Necunosindu viață nu face unu pasu fără ca se descoberă unu orizonte nou. Unu nouru, uă sten, aripa unu fluture, sénă uă rosă, totu ilu incantă, ilu minunăză. Susțelul scu, pagine albă și diafană, plină de junetă, scăldată in ilusioni ca arborele primăveră in rōuă, suride la orice; daru viiă uă lovitură care se scutură ramurile de cari suntu atarnate totu acele mărgăritarie licede lucindu in sōre, și in dată fiă-care diamante atingindu pămintul va deveni noroju. Asă este și cu primele ilusioni pline

cătu cându suferă ver-uă nedreptate sau perdu vre-unu procesu. Dați-mi voi, dle Redactoru, ca fără se me plângă nici de una nici de alta, se ve aretu adverul în ce privesc rescularea satelor din Oltenia, înserată de dv. în acea Revistă suptă rezervă, de o're ce nimină, dupe cumu se vede, nu v'a scriu.

„În judecătu nostru cumu și în România, Vâlcea și Gorjii pozitivu, nu au fostu nici unu satu resculat, daru în Meideni o're cari sapte de o'moră comise de sătiani asupra arendașilor asuprori au datu locu scumotul de revoltă. Ecă aceste fapte.

„La Motru cuptu din sătiani luarătorărea cu jurămîntu, că dacă arendașii Iouita Gheneșu, ii va mai maltrata se-lu omore. Acumă trei septembri nemorocitul arendașu că z u s u p tă loviturile de s a p e ale patru din acestia.

„La Salcia, arendașul, unu nepotu alu lui Căfan, au fostu rău bătutu în cătu nu se scie dacă va scăpu cu vietă.

„Unu altu proprietarul alu moșiei (nu-mi aducu bine aminte numele) au fostu totu o morită de sătiani.

„Singură administrațiu este culposă in aceste impreguri triste. Au fostu totu dea-una surdă la plângerile sătianilor contra arendașilor și proprietarilor asuprori. S'a trămisu, anchetă de la ministeriu ca se descopere pe provocatorii acestorii fapte. În această comisiune este și inspectorul dorobanților de aici D. Niculescu. Me miru cumu nu scăi plecarea omului ministeriale. Voru uui se atribue aceste fapte ca provocate totu de liberali. Daru se nu între nimine pe termul acușărilor pe presupunerii căci atunci... presupuneri pentru presupuneri, ale noastre ar fi mai temeinice.“

S'acumă facemă apelă la Guvernă, și la toți Români cei buni din România de peste Oltu, a lău cunțul să deminiții cele coprinse in epistola de mai susu, sau a le confirmă. Aci suntu nume proprii și de locuri și de omeni, și este peste putință ca acestea se se fi petrecută fără să cunoște de uă mulțime de omeni. Pentru ce daru tocă? Si pentru ce nu înțelegu că tăcerăloru voru plăti-o și ei, și totă țera, și voru plăti-o cu amaru? Si dacă din nemorocire aceste voru fi adevărate pentru ce Monitorul lă-a negată in locu d'a le afirma, d'a le desveli, să a răta naționii nemorocirea in adeveratul iei cercu? Pentru ce astă negare? Si nu scie ore guvernul să miste-riul (staino) suntu totu deuna bănuite? și Monitorul nu numai nu vorbește daru li și ascunde? Daru unde mergem cu uă asemenea procedere? Si cine va fi respunzătorul dacă secretul a arunca îngrăjirea și spaima in națiu?

Ne oprimă aci, căci cestiu este de cea mai mare gravitate, și facemă apelă la toți a o desveli spre a ne lumina cu toții și pe deplină.

,S'a mai respăndită asemenea scirea că mai multe sate din România de peste Oltu s'ar si resculat și s'ar si comisii mai multe cugeteră. Nică acăsta n'credeam, totu din cauza că Monitorul a tacută și tace.“ etc.

Peste trei patru qile Monitorul a respunsu la acăsta să'u afirmată c'acele scomote erau pe deplină ne adeverate. Amu credință acea afirmare și ne amu bucurat cu totii. Din nemorocire însă éca ce ni se scrie din Craiova cu data 7 Iuliu.

Citimă in Monitorul de la 8 Iuliu No. 130 căte-va adrese de multămire ale unor Municipalități că-

d'avintu, de candore și de poesiă ale junelu ce devine bărbătă.

La primele vorbe ale președintelui căndu venise a-i multămi de ser-

viițele sole, Paulu veșuse căndu totu speranțele sole. Anima sea se strinsese de dureră și se impluse d'amări-

cine. Apoi căndu primi prin Biga scrisoria Laurei, întristarea dispără in-

dată și fu înlocuită d'uă bucurie ne-

spusă, care răpise totă ființa sea.

Scrisoria acea-a Paulu, romându-

stră Măria sa principele domnitoru pen- tru concesiunile de linie ferate și de bancă naționale, acordate de către guvernu Măriei Sale, cui nu scimă, pe ce condițiu érași nu scimă. Scimă numai că s'a acordată asemenei concesiuni.

Vedemă asemenea in acel numeru alu Monitorul uă adresă a domnului prefectu alu districtului Vlașca către domnul Ministrul de interne, prin care se declară autorizat din partea domnului proprietari și orășani ai disului districtului a areta Măriei Sale cele mai viuie și entuziaste mulțamiri ale acestora pentru deserviștă formare a drumurilor ferate și înființarea unei bănci naționale.

Din aceste adrese, publicate in făia oficiale, resultă învederă că guvernul a acordată ore cari concesiuni de linie ferate și de bancă naționale de circulație și de scomptă, și din adresa domnului prefectu alu districtului Vlașca rezultă și mai multă, rezultă „deserviștă formării drumurilor ferate și înființarea unei bănci naționale“. Așa daru nu e vorba numai de nisice concesiuni provisorie, ci d'uă formare deserviștă de drumuri de feru, precumă și de înființarea unei bănci naționale de circulație și de scomptă. Citindu acea adresă a domnului prefectu de la Vlașca, ni s'a păratu că au dimu vizită și fluierătura locomotivei, ni s'a păratu că vedemă cu ochii nostri bileturile de bancă. Amu socotită că amu fostu coprinși an întregi d'unu somnă letargicu și că tim-pul a trecută înaintea noastră fără se bagămu de séma; amu căutătă daru colectiunea Monitorului și cereștătă numeru cu numeru, insă fără a fi putută găsi cea mai mică informație despre acele concesiuni (după municipalități) sau formări și înființări (după domnul prefectu de Vlașca). De unde daru așa lăuată municipalitățile și domnii prefecti de districte acele informații? Neaperătă d'a dreptul de la guvernă. Daru dacă este astu-felu, pentru ce face Monitorul? pentru ce lasă publicul întregu într'uă absolută nescință despre uă faptă care interesează pe toți locuitorii țerei in generație? pentru ce nu voiesee ca și noi, cari nu suntemu nici membri de municipalitate, nici prefecti, se ne putemă bucura d'uă potrivă și s'aretemă multămirea noastră? Ore n'o se ne folosim și noi de drumurile de feru și

mai înaintea forestelor ospelului pe ședintelui.

Ochiul lui Paulu se lipsără asupra forestelor, daru nimicu nu se vedea. Nică uă figură ăngerescă nu așa, nici uă mănu micuță nu miscă cortinele. Totu remase linisită și nemiscată Paulu so preambulă și miș de cugetă se învăță in mintea sea. Cumu nu presimptia ea? Elu in locu-i ar fi dinăvinat-o! — O! tata barbaru care nesci astu felu pe unica tea fiă! — elu acusa cu violență pe d. de Guibert pe care cu căte-va qile înainte rădica la ceruri. Anima sea era preda celor mai contradicțorie impunișuri. Elu stătu pînă séră in giurul casii. Daru nimicu! ... Trei qile d'a rândul reprezintă acea preambulare fără nici unu succes. fi care să fie băstău se înlocuiește cu acasă, cu figură stătuță cîc cu ma consternată. (Urmare pe măne.) Clément Renouz.

ău aflată numai din svonu nuvela de spre acele concesiuni și său grăbitu, fără a avea informații positive și sigure, a trămite prin telegrafu șiese adrese de multămire și de recunoștință, căci dărū fi fostu astufulu, Monitoriu nu le aru și pututu publica, și anca în capulu foiei. Daru dacă condițiunile suntu atât de avantajoase, pentru ce nu le publică Monitoriu? Voiesce ore a ne menagia uă plăcută suprindere? Daru dacă a desvelitul secretul la nisice prefeți și municipalități, pentru ce nu și la toți locuitorii? Mărturim că nu înțelegem niciu din acesta procedere, Ori că guvernul a acordatul acele concesiuni, provisoriu fără indouielă, suptu resvera d'a dobîndi ulteriora sanctioare a camerei legislative, ori că nu le a acordatul. Dacă le a acordatul, Monitoriu trebuia se le publice dimpreună cu condițiunile; dacă nu le a acordatul, nu putea se publice adresele de multămire ca unele ce nu suntu basate de cătu pe nisice presupuner, pe scomole, pe şiopte. Adresa municipalității orașului anonim, (supscrise de membrii Tiganosă et s.c.l.) dice deslușită că domnul prefectul alu districtului (?) „ne anunță că guvernul Mării Sale a acordatul concesiunea unei căi ferale prin acestu districtu, în totă întinderea ambelor Principale române și Banca de circulațion și de „scoplui.“ Cea-a ce anunță unu prefectul de districtu municipalișii capitalii acelui districtu, uă autoritate alteia, nu pote fi de cătu qă comunicări oficiale; acesta resultă și mai invederatul din adresa oficiale de multămire a acestei municipalități anonime. Daci daru trebuie se conchidem că șiese concesiuni s'au asordatul într'adeveru, de și Monitoriu a tăcutu și tace; trebuie se mai conchidem că supscriptorii a adreselor cunoscă condițiunile condești, căci necunoscindu-le, s'ar putea una din acele condițiuni se fiă: ca ei înșii se plătescă tōte cheltuielile drumului de feru, sau se iei tōte acțiunile băncii naționale, suptu penalitate d'a avea capetele lăiate. Înainte re-cunoscutele, tote presupunerile suntu posibili. Daru, dacă municipalitățile, sau unele din ele, orășianii și proprietarii unor districte cunoscă, prin comuni-eari oficiale, condițiunile concesiunilor, pentru ce nu le cunoscă totă naționa? Conveniunea a desfășurat, prin art. 16, tōte privilegiurile, scuturile sau monopolurile, de cari s'au bucurat unele clasi, și guvernul creaază asemenea excepționi sau monopoluri, divulgându unora actele sale și fiindu-le ascunse, secrete, pentru alii. Nu meregem pînă a nega guvernului dreptulu ce-lu posede și care individu, d'a spune cui voiesce secretele sale, daru ne mirăm cumu Monitoriu publică, în parlea sa oficiale, în capulu foiei, nisice adrese oficiale de multămire pentru nisice comunicări ministeriale secrete, căci, dacă n'arū fi secrete, s'ar fi publicat în Monitoriu. Tōte acestea suntu nisice enigme pentru noi și dacă n'amă eunisce dicătoria românescă despre liturgia cu brăgă, amă dice că nu este cu puțină se fiă astufulu cumu este.

Aușim, — din svonu, fiindu că nu suntem nici membru de vr'uă municipalitate, nici proprietari și prin urmare nici privilegiati, — că guver-

nul a garantatul concesionarilor linielor ferate uă dobîndă anuale de 8 % din capitalele sociale. Aceasta— de va fi adoverat, — ni se pare uă condițiune fără grea și onerosă. Este absolutu cu neputință ca drumurile ferate române se producă, mai cu sémă la începutu unu beneficiu netu de 8 %, dacă unele linie voru pută produce, cu timpu, 6, 7, 8 %, negreșită altele nu voru produce nici 4 sau 5 %. Stipulaționea d'a garanta unu beneficiu de 8 % este fără vagă și nedeslușită. Ca se putem judeca despre sarcina ce a luat uă asupră și guvernul, ar trebui se mai cunoscem, dacă acea garanță se n'țelege de la totalitatea capitalelui sociale, de la începutul lucrărilor sau de la începutul splotării unei linie? Nu se facă îndată tōte versările capitalelui, ci rânduri rânduri, după cumu se execută lucrările. Daca garanția guvernului se n'țelege de la totu capitalele sociale și de la începerea lucrărilor, societatea ar pută realisa beneficiuri de 18 % și mai multu, din punga naționii, întrebuișandu numai spre exemplu uă a decea parte a capitalelui sociale în construcțion de căi ferale și noue părți în alte speculaționii. Nu putem vorbi daru despre acesta condițiune și așteptăm ca Monitoriu se ne dè trebuințiose deslușiri sau celu puçinu se ni le dè acci cari multămescu guvernului cu ori ce presu.

Aușim că uă altă condițiune este ca societatea se începă îndată luerările pregătitore, remându ca în urmă guvernul so dobîndescă consimțimntul camerei, și dacă camera ar refusa, Statul se despăgușescă pe societate de tōte cheltuielile făcute și justificate (unii dicu se plătescă și uă amendă). Stipulaționea că statul se despăgușescă pe concesionarii ni se pare fără ingeniosă: cu ce bani se plătescă statul despăgușirea? Neapăratu cu bani noștri, ai contribuabilito. Camera legislativă se compune de reprezentanții poporului: dacă daru poporul, prin reprezentanții sei, refușă concesiunea, atunci totu elu, poporul, se plătescă companiei căilor ferale, tōte cheltuielile căte va fi făcutu pentru uă lucrare sevîșită fără voia și fără consumțimntul seu! Deacea băsiste uă asemenea condițiune, care fără îndomielă este cunoscută membrilor municipalităților și proprietarilor, ce au supscrissu adresele, credem că, ivindu-se even-tualitatea de care vorbiră, adică unu refus din partea camerei, entuziasmul dumnilor va scăde cu căte va grade, cându voru și silișă și plăti, și plăti sume însemnate, pentru linie ferate ce nu se facă.

N'amu aflată niciu despre condițiunile băncii naționale de circulațion și de scoplui, și prin urmare nu ne putem pronunția în cunoștință de caușă. Așteptăm se vorbescă Monitoriu și vomu studia pe urmă aceste concesiuni și condițiunile loru cu atenționea ce merită. Nimini nu pote dorim multu de cătu noi intocmiri de linie ferate și de institute de credită, recunoscem utilitatea și necesitatea loru, daru niciu în lume nu este absolutu bunu, ci tōte lucrurile suntu mai relativu bune. Instituțiunile cele mai avantajoase potu ajunge rele, rui-

nătore prin condițiuni desavantajiose. Nu voim daru a prejudeca niciu; asteplămu și ne reservăm a laudă sau a critica, după ce vomu cunoscce pe deplinu condițiunile ca se scimă ce avem uă dăru și se loămu.

Winterhalder.

NOTA FRANCIEI.

D. Drouyn de Lhuys, d-lui duce de Montebello, ambasadore alu Imperatului Franceseilor la St. Petersburg:

Paris, 17 Iunie 1863.

„Domnule duce, responsul cabinetului de St. Peterburg la comunicările ce i s'au făcutu împreună de cele trei curți ale Franciei, Englitorei și Austriei, în privința evenimentelor din Polonia, n'a îngelat uici de cumu așteptarea nostră. Dându uă deplină dreptate simțimentelor cari ne-ă condusu și cari, după expresiunile sale chiaru, nu potu fi strâns nici unu guvernă-nici alu umanități, n'a esitău a ne asigura despre adincă întristare ce simte în facia acestei stări de lucruri, precum și despre dorința sa infocată d'a pută s'o facă mai curindu a inceta. Amu făcutu apelul la înțelepciunea precumă asemene și la cugetările liberali ale imperatului Aleșandru, areându oportunitatea d'a căuta condițiunile cu cari s'ar pută da liniscea și paccea acestoru provincie atât de încercato de sorte și atât de demne interesu. Curtea Rusiei ne declară că niciu n'ar pută mai bine se respondă dorințelor sale, și, în unire cu puterile asupra adincimi reului, primește că ar fi de dorită a se n'țelege asupra midulocelor d'a vindeca acestu roșu. Ea ne indemnă, asemene, se ne explicănu cu dinsa.

„Momentul venise daru pentru guvernul imperatului și pentru cabinetele Londrei și Vienei d'a schimba ideilelor loru despre calea ce trebue urmată pentru a ajunge la scopul săliștelor mărginiane între cari au fostu închiiaite, la 3 Maiu 1815, tratatele separate destinate a regulă sorte de ducatului Warszawei, și că potu interesa pe puterile semnătorie transacțiuni generale do la 9 Iunie, în care au fostu inserate principaliile stipulari ale acestoru tratate separate.“

Astă-feliu, cabinetul de Peterburgu a datu dinainte și de la sineși a se n'țelege că aru acceptă concursul celor optu puteri ce au participat la actul generale alu congresul din Vienna. Voiindu elu înșiu a respunde la nesce dispoziționii alu căroru caracteru impăciutoriu ilu apre-

țuesce, guvernul M. I. Imp, Francei este gata, în ce-lu privesce, a s'asocia la acesto deliberări și a trămitu unu

represintante în conferința ce va fi trebuința a se deschide, daca, precumă speram, Russia va adera la basile propuse acceptării sole de cele trei cabinete. Vomu fi fericiti ca resoluționea ce va lua Imperatul Aleșandru se fiă în armonia cu interesele cele mari pe cari nesce considerări legitime și puternice ne-ă făcutu a le recomanda luminatele sele solicitudini; căci astă cestiu, trasă de suptu judocata forței care aru rețedea-o pote anca uă dată fără a o resolve, ar intra pe calea u-

nei discuționii amicabili, singură în pu-tinția a prepara în fine uă soluționu în-deșerte căută pînă astădi, și care ar fi demnă de luminele acestei epice căsi de simțimintele generose de cari ca-

binetole suntu animale.

„Vei bine voi a da citire după-astă depeșă Esc. S. D. principe Gorescu și a-i da uă copiă.

„Drouyn de Lhuys.“

INSURECTIUNEA POLONA.

Pote că streinetea se crește cu puțină uă terminaro pacifică a luptei polonilor în contra Russiei; pote că inamicii naționalității polone se dorescă nă suprimere a insurectiunii priu mișilōce Murawiescane; pote că amicii ne-norociți țeri se voi-escă dobîndirea unei adeverate autonomie, d'uă cămădată numai pentru regatul Poloniei, pe basea celor săse puncturi; daru partita aciunii in Polonia, și anume guvernul naționale, privesce tōte acele speranțe și dorințea ca ilușuni și persistă uclintu la programa sea pri-mitivă, adică: deplina independență a poporului polonu sau perire! După tōte căte au ușoritul polonu din partea Russiei, după atâtea amăgi și triste speranțe ce au cercat, nu potă înțelege neutralitatea poporelor și cabinetelor occidentali; ei au perdută ori ce incredere in Russia, nu simptu de cătu ură pentru dominaționea străină și dorința loru cea mai infocată este d'a scăpa de jugul moscovit. Uă dovadă nouă de spre acestu simțimintu neclintu și unanimă dă numerulă an-tei alu noui diarii oficiale alu guverneului naționale, a căruī publicaționu dovedesc, prin sine, nestramată încredere a autorității revoluționare. Acestă făoi pără titlul „Nepodleglos“ (Independența), gazetă politică, economică și științifică și va coprindă: a) articole de fondu, scrise din inspiraționu guvernului național, b) decretale, ordinile și comunicările acestui guvern, c) articole și tratate spre deslușirea cestui polone în privința politică și economică, d) nuvele din cāmpulă hă-tăliei, e) nuvele și corespondințe din tēră, f) relaționu asupra politicei este-terne, g) intr'u foită (feuilleton) studie științifice, documente istorice, referate asupra operilor și broșurelor ce se publică în străinatate de spre cestiu polonă. Numerulă d'antei coprindă: unu articolu de fondu despre lupta pentru independență Poloniei, două decrete ale guvernului național, rescriptul vicariului generale alu archidiocesel Warszawa, părintelui Rzewuski atingătoriul de doliul bisericesc; uă demințire oficiosă a nuvelei publicată in gazeta de la Bromberg cumu că guvernul național ar fi datu, suptu ore cari condițiuni, consumțimintul seu la proiectul de conferință; uă comunicare oficiosă asupra dispoziționii teritorioru d'a se împărtăși la contribuționu național; unu lungă articolu: „Polonia și cele săse punturi;“ nuvele din teatrul de resbelu; și relaționu din tēră. Într'unu altu diariu oficiosu, „Naprozd“ publicat la Warszawa citimă următoriul avertismentu către cetățenii din Craiova:

„Guvernul rusescu, care se ser-veșce cu mișilōcele cele mai mirișinve, spre a vetemă causa națională, cauță, „prin aginții sei, cari ascund suptu acoperișul patriotismului uneltilor „loru infame, a provoca in Cracovia „conflicte cu autoritățile austriace. În „numele guvernului național invitănum „pe cetățenii Cracoviei a se feri de „cauzele asemenei uneltili, vete-mătore „cauzei naționale, și a nimici, prin „tr'uă conduită demnă și patriotică, „silințele provocătoare ale Russiei, se-„rindu-se d'a da autorităților austriace „nici uă ocasiune d'a interveni cu pu-„lere armată.“

Guvernul naționale a dăruitu uă sumă de 2000 florini incendiilor orașului Wisnicz. Unu aginț alu poliției, anume Romanowski, dovedită de spionu și condamnat la moarte de cătră tribunalele revoluționare, a fostu junghiatu pe strată și sentința de moarte s'a găsită pe pieptul seu.

De la Brody aflatu noue crucișii și atrocități conise de ruși vulneraților și prizonierilor din spediuționu lui Wysocki. Acei vulnerați suntu lipiști d'ori ce căutare, nu s'a permisă medicilor, cari s'au oferită a-i căuta gratis, a le da celu mai micu ajutoriu; mulți dintr'inișii au fostu uciși de soldați și de țorani armăți. Prizonierii, espoiașii pînă la cămeșă, și desculții se conducă cu loviture, ca nisice vite, din locu în locu, adesea dile intrege fără a pute căpetă uă picătură de apă sau uă bucătică de păne; fără compătimirea locuitorilor, mulți aru si periu de kome și de ostensela. Acei ne-norociți se ducu la Kiew, de unde voru si escortați și înrolați în compa-nie penitențiarie.

